

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/100/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518206403
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7518206403.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu Prima banka Slovensko a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému R. V., nar. XX.X.XXXX, bytom M. T. Q., Q. XXX/XX, o zaplatenie 7.433,47 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 11Csp/229/2018-89 z 21.3.2018 v znení opravného uznesenia 11Csp/229/2018-99 z 5.11.2020 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v znení opravného uznesenia 11Csp/229/2018-99 z 5.11.2020 v napadnutej časti vyhovujúceho výroku o lehote na plnenie peňažnej povinnosti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom na základe uznania v znení opravného uznesenia 11Csp/229/2018-99 z 5.11.2020 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.433,47 €, úrok 260,77 €, úrok z omeškania 3,43 €, úrok 9,90 % ročne z nezaplatennej istiny 7.559,89 € od 21.9.2018 do 26.9.2018, z nezaplatennej istiny 7.433,47 € od 27.9.2018 do zaplatenia, úrok vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 7.559,89 € od 21.9.2018 do 26.9.2018, z nezaplatennej istiny 7.433,47 € od 27.9.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 260,77 € od 21.9.2018 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 200 € počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku vždy do konca bežného mesiaca pod následkami straty výhod splátok a nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. V plnom rozsahu tak vyhovel žalobe žalobcom skutkovo odôvodnenej tým, že so žalovaným dňa 18.11.2014 uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 171184, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 10.000 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať spolu s úrokom a ďalším príslušenstvom v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver mal splatiť do 18.11.2024. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas, preto dňa 18.7.2018 bol upozornený na omeškanie a možnosť predčasného splatenia a následne výzvou na z 20.9.2018 žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru. Po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby (15.10.2018) žalovaný uhradil žalobcovi 126,42 € a jeho celkový dlh bol vo výške ako je uvedené v bode 1.

3. Žalovaný na pojednávaní dňa 8.6.2020 v celom rozsahu uznal nárok uplatnený žalobcom, t.j. vo výške 7.433,47 € s prísl. a žiadal o poskytnutie splátok vo výške 200 € mesačne, vzhľadom na jeho nepriaznivú finančnú situáciu.

4. Súd citoval ust. § 284, § 285 CSP a rozhodol vo veci rozsudkom na základe uznania, pričom povinnosť plniť uložil žalovanému v splátkach podľa § 232 ods. 4 CSP.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, súd rozhodol, že má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovanému.

6. Rozsudok vo výroku o povolení splácať dlh v splátkach, napadol včas podaným odvolaním žalobca tvrdiac, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie v časti priznania plnenia v splátkach podľa § 365 písm. a/ CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a žalobe vyhovel v plnom rozsahu tak, že zaviazá žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu priznal náhradu trov celého konania. Mal za to, že v časti rozhodnutia, ktorým dovolil súd splácať dlh v splátkach je odvolanie prípustné, napriek poučeniu súdu. Zdôraznil, že už vo svojom podaní z 2.1.2019 uviedol, že nesúhlasí so splácaním dlhu v splátkach a poukázal na skutočnosti, pre ktoré nie je daný dôvod na priznanie možnosti plnenia dlhu v splátkach. Je preto zrejmé, že medzi stranami sporu nedošlo k zhode o výške splátok a o tejto časti konania súd nemohol rozhodnúť formou rozsudku pre uznanie, voči ktorému nie je prípustné odvolanie aj z iných dôvodov - všeobecných než len voči rozsudku pre uznanie. Na podporu svojej argumentácie odvolateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. 8Co/116/2017-64 z 30.1.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. 9Co/202/2018 z 20.9.2018 a rozhodnutie Krajského súdu Košice č. 9Co/89/2019 z 26.06.2019. Namietal, že súd umožnil žalovanému uhradiť dlh v splátkach, pričom z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva, či mal nepriaznivú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného dostatočne preukázanú a či bolo v tomto smere vykonané dokazovanie. V súvislosti s lehotou plnenia odvolateľ citoval ust. § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého je lehota na plnenie tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Dlhšiu paričnú lehotu môže súd uložiť výlučne v odôvodnených prípadoch. V tejto súvislosti odkázal napr. na rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/91/2017-138 zo 16.5.2017, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o výroku o povolení splátok tak, že zaviazal žalovaného uhradiť dlh do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd uviedol, že priznanie dlhu v splátkach je výnimočným oprávnením, ktoré musí byť dostatočne odôvodnené konkrétnymi majetkovými pomermi tej strany sporu, ktorej sa toto oprávnenie priznáva. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom 15Co/87/2019 z 19.6.2019 zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti lehoty na plnenie, pričom namiesto mesačných splátok 50 € určil paričnú lehotu 30 dní. Zákon teda explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. Žalobca má za to, že súd nedostatočne preskúmal skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku - nedostatočne preskúmal pomery žalovaného, vychádzal iba z tvrdení žalovaného, ktorý neprodukoval žiadny dôkaz o svojej situácii a uvedený si nezaobstaral ani súd. Z vykonaného dokazovania súd nemohol adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovaného a rozsudok je preto nepreskúmateľný. Vyjadril názor, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 200 € mesačne súd zapríčinil, že žalovaný bude len istinu splácať 3 roky. Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť súd určil, priznať výhoda splátok, budú podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 z 18.3.2013 najmä osobné a majetkové pomery strán, výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. Žalovaný mal možnosť prejaviť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohol priebežne peňažný dlh splácať aspoň v akej takej výške, ktorá by bola primeraná jeho finančným možnostiam avšak v priebehu konania neuskutočnil ani jednu úhradu. Odvolateľ v tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, z ktorých citoval.

7. Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

8. Výrok rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s prísl. a výrok o trovách konania neboli odvolaním napadnuté (§ 379 CSP), nadobudli právoplatnosť (§ 227 ods. 1 CSP a ust. § 367 ods. 1 a contrario CSP), preto neboli v odvolacom konaní preskúmané.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) skôr, než pristúpil k vecnému preskúmaniu rozsudku v odvolaní napadnutej lehote splatnosti, zaoberal sa otázkou, či proti rozsudku na základe uznania je odvolanie prípustné.

10. Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevylučuje.

11. Podľa § 356 písm. a/ CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

12. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že voči rozsudku na základe uznania odvolanie nie je v zásade prípustné. Prípustnosť odvolania sa viaže na jediný dôvod, ktorým je, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Za uznanie nároku spôsobilého vyvolať účinky umožňujúce vydať rozsudok na základe uznania nároku, treba považovať taký procesný úkon žalovaného, ktorým nepochybne prejavuje nielen vedomosť o svojom dlhu, ktorý vyplýva zo žalobného nároku, ale aj vôľu a ochotu nárok žalobcu uspokojiť bez ďalších podmienok.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že po doručení vyjadrenia žalovaného, žalobca v písomnom podaní z 2.1.2019 navrhol vo veci rozhodnúť rozsudkom na základe uznania ale nesúhlasil so splácaním dlhu v splátkach navrhnutých žalovaným (aj) z dôvodu, že žalovaný nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali možnosť splácať dlh v splátkach. Na pojednávaní dňa 8.6.2020 žalovaný prehlásil, že uznáva nárok žalobcu čo do dôvodu a výšky ale žiada splátky. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom na základe uznania a priznal síce žalobcovi žalovanú pohľadávku v plnej výške ale nie v lehote 3 dní ako to žiadal v žalobe. Súd vyšiel v ústrety žalovanému a umožnil mu dlh splácať v ním požadovaných splátkach, pričom mu uniklo, že pokiaľ ide o paričnú lehotu, zo strany žalovaného nedošlo k ochote uspokojiť nárok v žalobcom požadovanej lehote, teda v tejto časti neuznal nárok tak, ako bol uplatnený, ale podmienil si jeho splnenie splátkami. Odvolací súd má preto za to, že v tejto časti, t.j. v určení lehoty splatnosti, nedošlo k splneniu podmienok pre rozhodnutie rozsudkom na základe uznania, lebo žalovaný neuznal, že je ochotný splniť dlh do 3 dní. Z tohto dôvodu odvolanie žalobcu proti súdom určenej lehote splatnosti (ktorá je navyše v neprospech žalobcu - viď § 359 CSP) je prípustné.

14. Po vyriešení otázky prípustnosti odvolania, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

15. Žalobca vymedzením odvolacieho dôvodu proti napadnutému výroku o lehote na plnenie peňažnej povinnosti učinil predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť procesného postupu súdu prvej inštancie súdu z hľadiska rešpektovania jeho práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia v tejto časti (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

16. Odôvodnenie rozsudku pre uznanie nároku obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre uznanie nároku (§ 285 CSP) ale vzhľadom na to, že v časti paričnej lehoty, neboli podmienky pre rozhodnutie na základe uznania (viď bod 12., 13.), rozhodnutie o lehote splatnosti malo zodpovedať požiadavkám v zmysle ust. § 220 CSP. Podľa tohto ust. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil,

prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé, v tomto konkrétnom prípade v časti určenia správnej lehoty splatnosti.

17. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). S týmto názorom sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania, v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (§ 420 písm. f/ CSP) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 84/2017 z 25.10.2017).

18. Podľa ust. § 232 ods. 2 až ods. 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19. Procesná úprava ako hlavné (prioritné) pravidlo určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom, je túto povinnosť zaviazaný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu, že pokiaľ sa jedná o peňažné plnenie nemusí byť zaplatené do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ale v dlhšej lehote. Za takúto dlhšiu lehotu je pritom nad akúkoľvek pochybnosť potrebné považovať i napriek výslovnému zneniu ust. § 232 ods. 3 posledná veta CSP, tiež plnenie vo forme splátok. Ani určenie povinnosti plniť v splátkach totiž fakticky nepredstavuje nič iné, ako len spôsob vyjadrenia dlhšej lehoty na plnenie, ktorý i keď zákon priamo neupravuje, výslovne s ním počíta ust. § 232 ods. 4 CSP a zodpovedá tiež účelu a zmyslu oprávnenia súdu určiť dlhšiu lehotu na plnenie, ktorým je zmiernenie ťaživého dopadu okamžitého a jednorazového plnenia na osobu zaviazanú povinnosťou plniť. Len výnimočne v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu ako zákonom určenú lehotu na plnenie. Každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú (exkluzívnu) výhodu povinného (dlžníka), ktorá však nesmie neprimerane zasahovať do právoplatne priznaných práv oprávneného (veriteľa). Ten totiž má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Z tohto hľadiska ide o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu oprávneného a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu. Uvedená exkluzivita povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (por. R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, budú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, žalovaným prejavovaná snaha o plnenie záväzku počas konania, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie sa v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (por. R V/1968). Prítom je potrebné

zohľadniť, že výška splátok musí odrážať nielen osobné pomery žalovaného, ale tiež zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej dobe. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch účastníkov v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či k možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (por. rozsudok NS SR sp. zn. 7 Cdo 116/2012 z 18.3.2013).

20. Súd prvej inštancie k výroku rozsudku, ktorým na plnenie určil žalovanému splátky vo výške 200 € sa obmedzil len na konštatovanie, že tak urobil v dôsledku uznania základu nároku žalobcu zo strany žalovaného. V odôvodnení svojho rozhodnutia neozrejmil, z akých dôkazov a z akých konkrétnych zistení z nich vyplývajúcich takýto skutkový záver vyvodil, pričom z obsahu spisu je zrejmé, že takýto dôkaz vo svojom rozhodnutí ani nemohol zmieniť, pretože žalovaný žiadne dôkazy (doklady) nenavrhol ani nepredložil, len uviedol na pojednávaní, že zarába okolo 900 €, spláca dlh voči OTP banke vo výške 150 € mesačne, žije s otcom v rodinnom dome, nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Tieto svoje tvrdenia však žalovaný dôkazne (listinnými dôkazmi) nepodoprel.

21. V rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP súd v odôvodnení neuviedol pri riešení otázky lehoty plnenia, aké skutočnosti mal relevantnými dôkazmi preukázané, z čoho vo svojom rozhodnutí o lehote plnenia vyšiel, akými úvahami sa pri právnom posudzovaní tejto otázky, predovšetkým v kontexte už odvolacím súdom vyjadrených, rozhodovacou praxou uznávaných hľadísk, riadil. Nevysvetlil, prečo určil len na základe nepodložených tvrdení, žalovanému na plnenie dlhšiu ako zákonnú lehotu (najmä pri chýbajúcich listinných dôkazoch), neuviedol, v čom videl výnimočnosť prípadu, resp. požiadavku odôvodnenosti takéhoto opatrenia, a predovšetkým rozhodnutie nereflektuje už odvolacím súdom zmienené, rozhodovacou praxou uznávané hľadiská a požiadavku ich komplexného hodnotenia. Tento nedostatok odôvodnenia možno bezpochyby považovať za už zmienenú celkom ojedinelú situáciu (extrém) pri odôvodňovaní rozhodnutia a nie iba nespokojnosť odvolateľa so zdôvodnením. Z pohľadu uplatneného odvolacieho dôvodu je pre tento nedostatok rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení dlhšej lehoty na plnenie nepreskúmateľným, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva, a tým dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

22. Odvolací súd preto rozsudok v odvolaní napadnutom výroku o lehote na plnenie zrušil postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

23. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zistiť aktuálne stanoviská sporových strán k spôsobu rozhodnutia o lehote na plnenie už právoplatne určenej peňažnej povinnosti žalovanému, pokúsiť sa o zmierlivé vyriešenie sporu (čl. 7 bod 2 CSP); až pokiaľ vylúči možnosť dohody strán o paričnej lehote (výške splátky) bude povinnosťou súdu prvej inštancie, sledujúc naplnenie požiadavky zohľadniť v konaní tiež špecifické potreby strán sporu, vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia (čl. 6 ods. 2 CSP), umožniť žalovanému doplniť jeho tvrdenia o skutočnostiach významných pre rozhodnutie o lehote na plnenie, predovšetkým o jeho schopnosti splniť peňažný záväzok a tieto tvrdenia i náležite preukázať (z obsahu spisu nevyplývajú pravidelné výdavky žalovaného, ak vedie s niekým spoločnú domácnosť majetkové pomery tejto osoby, kedy čerpal ďalšie úvery - či pred alebo po uzavretí zmluvy o úvere, kde pracuje, jeho majetkové pomery sú nepreukázané - súd nevykonal žiadne šetrenie) a po vyjadrení sa žalobcu k týmto skutočnostiam a po prípadnom doplnení dokazovania k nim na základe návrhov sporových strán, ohľadne lehoty na plnenie, opätovne rozhodnúť.

24. V záujme plynulosti ďalšieho konania odvolací súd na záver pripomína, že ťažisko povinnosti tvrdenia a dokazovania vo vzťahu k už spomenutým kritériám sudcovského práva pre určenie dlhšej lehoty na plnenie uloženej povinnosti (tiež pre určenie plnenia v splátkach) spočíva na tom subjekte sporu, ktorý sa tohto mimoriadneho opatrenia dožaduje. Ani spotrebiteľský charakter sporu, v ktorom žalovaný požíval ako slabšia strana osobitnú ochranu (§ 290 a nasl. CSP) a ani požiadavka brať zreteľ i na prípadné špecifické potreby strany, vyplývajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia (čl. 6 ods. 2 CSP), žalovaného v akomkoľvek smere nezbavujú procesnej povinnosti tvrdiť a dokazovať rozhodujúce skutočnosti. Preto ak by bol žalovaný v tomto smere napriek náležitému vysvetleniu procesnej situácie a riadnemu poučení o procesných právach nečinný alebo ak by preukázateľne vlastnou procesnou nedisciplinovanosťou zavinil nemožnosť vecného a plynulého napredovania v spore,

neostane súdu prvej inštancie iné ako vyvodiť procesný následok neunesenia dôkazného bremena žalovaným v samotnom rozhodnutí.

25. V novom rozhodnutí pritom súd prvej inštancie vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (čl. 11 ods. 4 CSP), právne posúdi otázku lehoty na plnenie podľa ust. § 232 CSP a vo svojich úvahách pri právnom posudzovaní veci vyjde tiež z právnou praxou akceptovaných hľadísk, tak ako ich odvolací súd vyjadril v tomto rozhodnutí, a teda prihliadne najmä tiež na dôvody neplnenia záväzku žalovaným, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, žalovaným prejavenu snahu o plnenie záväzku počas konania, pričom pri prípadnom určení plnenia v splátkach zohľadní i požiadavku, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej dobe.

26. V novom rozhodnutí vo veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 CSP).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.